

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Vergaderjaar 2026/27

36 903 Wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Wet register onderwijsdeelnemers in verband met de wettelijke borging van diverse verwerkingen van persoonsgegevens in het funderend onderwijs (Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs)

Nr. xxx NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

In het opschrift wordt ‘en de Wet register onderwijsdeelnemers’ vervangen door ‘, de Wet register onderwijsdeelnemers, de Wet primair onderwijs BES en de Wet op het onderwijstoezicht’.

B

In de considerans wordt ‘noodzakelijk is’ vervangen door ‘mede noodzakelijk is’.

C

In artikel I wordt voor onderdeel B een onderdeel ingevoegd, luidende:

aB

Artikel 4c, derde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel b vervalt ‘en’.
2. De punt aan het slot van onderdeel c wordt vervangen door ‘, en’.
3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
- d. de toezending van de resultaten aan de inspectie, bedoeld in het vierde lid.

D

Artikel I, onderdeel B, wordt als volgt gewijzigd:

1. In het voorgestelde artikel 4e, eerste lid, ‘vanaf het zesde schooljaar’ vervangen door ‘vanaf het zesde leerjaar’.
2. Het voorgestelde artikel 4e, zesde lid, komt te luiden:
6. Indien de landelijke veiligheidsmonitor in samenwerking met een school wordt afgenomen, verstrekt Onze Minister, voor de verplichting als bedoeld in artikel 4c, eerste lid, onderdelen a en

b, en derde lid, alsmede gelet op het belang van het bevoegd gezag om de veiligheid van personeel op school te kunnen betrekken bij het veiligheidsbeleid, aan het bevoegd gezag van de betreffende school een rapportage met de voor die school specifieke en geaggregeerde uitkomsten van de landelijke veiligheidsmonitor.

E

Aan artikel I wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

D

Na artikel 196 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 197. Evaluatie Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs

Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B, van de Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van artikel 4e in de praktijk.

F

In artikel II wordt voor onderdeel B een onderdeel ingevoegd, luidende:

aB

Artikel 5a, derde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel b vervalt 'en'.
2. De punt aan het slot van onderdeel c wordt vervangen door ', en'.
3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - d. de toezending van de resultaten aan de inspectie, bedoeld in het vierde lid.

G

Artikel II, onderdeel B, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt 'Na artikel 5b' vervangen door 'Na artikel 5c', en in het opschrift van het voorgestelde artikel wordt 'Artikel 5c' vervangen door 'Artikel 5d'.

2. Het voorgestelde artikel 5d (nieuw), zesde lid, komt te luiden:

6. Indien de landelijke veiligheidsmonitor in samenwerking met een school wordt afgenomen, verstrekt Onze Minister, voor de verplichting als bedoeld in artikel 5a, eerste lid, onderdelen a en b, en derde lid, alsmede gelet op het belang van het bevoegd gezag om de veiligheid van personeel op school te kunnen betrekken bij het veiligheidsbeleid, aan het bevoegd gezag van de betreffende school een rapportage met de voor die school specifieke en geaggregeerde uitkomsten van de landelijke veiligheidsmonitor.

H

Aan artikel II wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

D

Artikel 177 komt als volgt te luiden:

Artikel 177. Evaluatie Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs

Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van artikel II, onderdeel B, van de Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van artikel 5d in de praktijk.

I

In artikel III wordt voor onderdeel B een onderdeel ingevoegd, luidende:

aB

Artikel 3.40, derde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel b vervalt 'en'.
2. De punt aan het slot van onderdeel c wordt vervangen door ', en'.
3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - d. de toezending van de resultaten aan de inspectie, bedoeld in het vierde lid.

J

In artikel III, onderdeel B, komt het voorgestelde artikel 3.41a, zesde lid, te luiden:

6. Indien de landelijke veiligheidsmonitor in samenwerking met een school wordt afgenomen, verstrekt Onze Minister, voor de verplichting als bedoeld in artikel 3.40, eerste lid, onderdelen a en b, en derde lid, alsmede gelet op het belang van het bevoegd gezag om de veiligheid van personeel op school te kunnen betrekken bij het veiligheidsbeleid, aan het bevoegd gezag van de betreffende school een rapportage met de voor die school specifieke en geaggregeerde uitkomsten van de landelijke veiligheidsmonitor.

K

Aan artikel III wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

F

Artikel 13.7 komt als volgt te luiden:

Artikel 13.7. Evaluatie Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs

Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van artikel 3.41a in de praktijk.

L

Na artikel IV wordt een artikel ingevoegd, luidende:

ARTIKEL IVA. WIJZIGING VAN DE WET PRIMAIR ONDERWIJS BES

Artikel 6a, derde lid, van de Wet primair onderwijs BES wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel b vervalt 'en'.
2. De punt aan het slot van onderdeel c wordt vervangen door ', en'.
3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
- d. de toezending van de resultaten aan de inspectie, bedoeld in het vierde lid.

M

Na artikel artikel IVA wordt een artikel ingevoegd, luidende:

ARTIKEL IVB. WIJZIGING VAN DE WET OP HET ONDERWIJSTOEZICHT

Artikel 6 van de Wet op het onderwijstoezicht wordt als volgt gewijzigd:

1. In het vijfde lid wordt na 'De vertrouwensinspecteur is bevoegd ' ingevoegd 'persoonsgegevens, waaronder' en wordt na 'Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming' een komma ingevoegd.
2. Na het vijfde lid worden, onder vernumming van het zesde en zevende lid tot het achtste en negende lid, twee leden ingevoegd, luidende:
6. De vertrouwensinspecteur bewaart de persoonsgegevens bedoeld in het vijfde lid, niet langer dan noodzakelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken, en vernietigt deze uiterlijk drie jaar na het laatste contact met de persoon of het orgaan of de instelling bedoeld in het eerste lid.
7. De vertrouwensinspecteur bewaart de persoonsgegevens bedoeld in het vijfde lid, op een plaats die uitsluitend toegankelijk is voor de vertrouwensinspecteurs.
3. In het negende lid (nieuw) wordt 'zesde lid' vervangen door 'achtste lid'.

Toelichting

Inleiding

Naar aanleiding van de gestelde vragen in de nota naar aanleiding van het verslag en enkele geconstateerde technische omissies wordt het wetsvoorstel op onderdelen gewijzigd. Er wordt een evaluatiebepaling ingevoegd naar aanleiding van de vragen van de ChristenUnie-fractie. Verder wordt een correctie aangebracht in het gebruik van het begrip leerjaar.

Bij het ontwerpen van het onderdeel van de Landelijke veiligheidsmonitor was technisch rekening gehouden met de wijzigingen die het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs aan zou brengen in de reeds in de sectorwet opgenomen bestaande verplichtingen. Vanwege het verwerpen van het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs, is het wetsvoorstel technisch aangepast.

Daarnaast bevatte het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs enkele aanvullende maatregelen ter bescherming van de persoonsgegevens. Zo waren in dat wetsvoorstel waarborgen opgenomen voor de verwerking van persoonsgegevens door de onderwijsinspectie. Die waarborgen worden met deze nota van wijziging opgenomen in dit wetsvoorstel. Het betreft waarborgen op reeds bestaande gegevensverwerkingen. Waarborgen die noodzakelijk worden geacht in het licht van de bescherming van persoonsgegevens van betrokkenen.

Hieronder volgt een uitgebreidere toelichting op de verschillende onderdelen.

Verwijzingen naar zorgplicht veiligheid op school en grondslag voor veiligheidsbeleid en veiligheid personeel in schoolrapportage (onderdeel D, subonderdeel 2, onderdeel G, subonderdeel 2, en onderdeel J)

Het wetsvoorstel verplicht de regering tot het leveren van een schoolrapportage aan bevoegde gezagen waarmee de LVM in samenwerking wordt afgenomen. Deze schoolrapportage is van belang voor de verplichting van de leerlingmonitor, die nu geldt op grond van de sectorwetgeving. Bij de vormgeving was rekening gehouden met de aanpassingen die waren voorgesteld met het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs, nu dat wetsvoorstel is verworpen is deze bepaling in overeenstemming gebracht met de huidige bestaande verplichting in de sectorwetten.

De LVM geeft onder andere inzicht in het aandachtsgebied 'veiligheidsbeleid van scholen'. In de concept-regeling Landelijke veiligheidsmonitor funderend onderwijs is dit verder uitgewerkt. Deze regeling is tot 30 september 2026 in internetconsultatie. Om in de schoolrapportage ook dit aandachtsgebied terug te laten komen wordt nu bij nota van wijziging verwezen naar de bestaande wettelijke verplichting om veiligheidsbeleid te voeren.

Verder is de schoolrapportage van belang voor het in kaart brengen van de veiligheid van het personeel. Vanwege het verwerpen van het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs moet de verwijzing naar de daarin opgenomen evaluatie van het veiligheidsbeleid worden geschrapt. Daarmee ontbreekt een grondslag in de zin van de AVG om gegevens te verstrekken aan het bevoegd gezag over het veiligheidsbeleid. De regering acht het van belang dat het bevoegd gezag gegevens over het veiligheidsbeleid en de veiligheid van het personeel moet kunnen betrekken bij het veiligheidsbeleid, omdat dit ook mogelijke gevolgen heeft voor de veiligheid van leerlingen. Daarom wordt bij deze nota van wijziging in dit kader ook verwezen naar de bestaande wettelijke verplichting om veiligheidsbeleid te voeren. Verder heeft het bevoegd gezag in de hoedanigheid van werkgever nog steeds een verplichting voor een risico-inventarisatie en evaluatie, bedoeld in artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet. Het bevoegd gezag kan daarbij de uitkomsten van de landelijke veiligheidsmonitor in de schoolrapportage betrekken, voor zover het de veiligheid van personeel betreft.

Grondslag regels verzending resultaten leerlingmonitor aan inspectie (onderdelen C, F, I en L)

Deze onderdelen regelen een grondslag om het mogelijk te maken om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen ten aanzien van de verzending van de resultaten van de monitor van leerlingen aan de inspectie. Door het stellen van nadere regels aan de verzending van de monitor kan de bescherming van persoonsgegevens worden geborgd en kan het toezicht van de inspectie effectiever en efficiënter worden ingericht. Dit betreft onder andere het sluitend voorschrijven welke gegevens het bevoegd gezag aan de inspectie moet sturen, in welke periode dit moet gebeuren, en het vastleggen van eisen voor het elektronisch versturen van de gegevens aan de inspectie via gestandaardiseerde formats. Dit maakt de verzending van de leerlingmonitorresultaten zowel voor het bevoegd gezag als de inspectie duidelijker en voorspelbaarder.

Waarborgen verwerking persoonsgegevens vertrouwensinspectie (onderdeel M)

Artikel 6, vijfde lid, van de Wet op het Onderwijstoezicht geeft voortsnog enkel een expliciete grondslag voor het verwerken van bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard. Daarmee is ook de grondslag om regels te stellen ten aanzien van de gegevens die door de vertrouwensinspectie worden verwerkt enkel beperkt tot die gegevens. Omdat de regering het wenselijk acht om helder te regelen op welke wijze door de vertrouwensinspectie wordt omgegaan met alle gegevens die zij verwerkt is een explicitering dat dit ook reguliere persoonsgegevens betreft noodzakelijk. Daarmee worden vast te stellen bewaartermijnen en andere waarborgen ook op deze persoonsgegevens van toepassing.

De vertrouwensinspecteurs verwerken de bovengenoemde gegevens in het kader van hun wettelijke taken. Deze wettelijke taken vloeien zowel voort uit de algemene taken van de onderwijsinspectie (artikel 3 van de Wet op het onderwijstoezicht) als de specifieke taken van de vertrouwensinspectie (artikel 6, tweede lid, van de Wet op het onderwijstoezicht). De laatstgenoemde taak betreft vooral het adviseren melders en hen bij te staan bij verschillende vormen van onveiligheid. Ook volgt uit de sectorwetgeving de verplichting voor het bevoegd gezag om in overleg te treden met de vertrouwensinspecteurs bij vermoedens van een seksueel misdrijf door een met taken belast persoon naar een minderjarige leerling of student. Dit overleg is gericht op de vraag of sprake is van een redelijk vermoeden van een seksueel misdrijf. Indien daarvan sprake is, berust bij het bevoegd gezag de verplichting om aangifte te doen.¹

Gelet op de gevoeligheid van de gegevens die worden verwerkt door de vertrouwensinspecteur acht de regering het van belang om een zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens verder wettelijk te borgen en de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen te beperken. In dat kader stelt de regering met deze nota van wijziging voor een bewaartermijn van maximaal drie jaar na het laatste contact over het dossier tussen een melder en de vertrouwensinspecteurs op te nemen. Dit maakt het mogelijk om gegevens te bewaren zolang het contact met een melder en daarmee de ondersteuning aan een melder voortduurt. Uit de ervaringen en cijfers van de vertrouwensinspecteurs blijkt namelijk dat er met regelmaat langlopende dossiers zijn, waarbij melders regelmatig contact opnemen met de vertrouwensinspecteurs voor ondersteuning en advies. In aanvulling op de bewaartermijn regelt

¹ Artikel 4a van de Wet op het primair onderwijs; artikel 4a van de Wet op de expertisecentra en artikel 3.39 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.

deze nota van wijziging eveneens dat, in lijn met de huidige praktijk van de vertrouwensinspecteurs, de persoonsgegevens worden bewaard op een (digitale) plek die uitsluitend toegankelijk is voor vertrouwensinspecteurs. Eerder was in het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs voorgesteld de hiervoor benoemde waarborgen op het niveau van algemene maatregel van bestuur te regelen. Bij nadere overweging acht de regering het beter om deze waarborgen op wetsniveau vast te leggen, gezien de gevoeligheid van deze gegevens. Daarmee wordt de vertrouwelijkheid van de gegevens maximaal geborgd.

Evaluatiebepaling LVM (onderdelen E, H en K)

De regering komt tegemoet aan de vraag in het verslag van de Tweede Kamer over het belang van een evaluatie van onderhavig wetsvoorstel door een evaluatiebepaling in het wetsvoorstel op te nemen. Daarbij kiest de regering ervoor om na een periode van vijf jaar de doeltreffendheid en effecten van de wet in de praktijk te evalueren voor het onderdeel LVM.

De regering kiest ervoor om geen evaluatiebepaling op te nemen ten aanzien van de verstrekking van personeelsgegevens aan de sectorraden en de gegevensverstrekking aan de NWO. De verstrekking van personeelsgegevens is slechts een klein deel van het totaal aan gegevens dat wordt gebruikt door de sectorraden voor de informatieproducten/benchmarks. De gegevensverstrekking aan de NWO wordt als onderdeel van de verstrekkingen in artikel 23 van de WRO al onderworpen aan een periodieke evaluatie.

Voor het onderdeel LVM zal het onderzoeksbureau dat de LVM heeft uitgevoerd betrokken worden bij deze evaluatie. Aan de hand van dat verslag en de daarin vermelde resultaten kan worden beoordeeld welke effecten de wet heeft en in hoeverre en op welke punten bijsturing noodzakelijk is. Het gaat om een ex post evaluatie.

De regering kiest voor een termijn van vijf jaar omdat een evaluatie van een wet kort na de inwerkingtreding nog geen diepgaand beeld van de effecten of doelbereiking van de wet geeft. Er is dan nog te weinig ervaring opgedaan en er kunnen weinig gegevens worden geleverd. De Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar 5.58) hanteren daarom een minimale evaluatietermijn van vijf jaar. De voorgestelde evaluatiebepaling is conform deze aanwijzing geformuleerd.

Vervangen begrip 'schooljaar' door 'leerjaar' in WPO (onderdeel D, subonderdeel 1)

De Landelijke Veiligheidsmonitor (LVM) kan worden afgenomen onder leerlingen in het primair onderwijs en het speciaal onderwijs vanaf het zesde leerjaar respectievelijk schooljaar. Beoogd is om de LVM af te nemen vanaf groep 6 tot en met 8 van het primair onderwijs. In artikel 6 van het Besluit register onderwijsdeelnemers en de Regeling register onderwijsdeelnemers wordt uitgegaan van leerjaren of groepen (van 0 t/m 8). Omdat dit register uitgangspunt is voor het bevragen van leerlingen in het basisonderwijs wordt via deze nota van wijziging het begrip schooljaar vervangen door het begrip leerjaar, hoewel het begrip leerjaar als zodanig niet is gedefinieerd in de WPO. In artikel 1 van de WPO wordt schooljaar gedefinieerd als het tijdvak van 1 augustus tot en met 31 juli daaraanvolgend.

In het primair onderwijs wordt voor de berekening van het aantal jaren dat een leerling op school heeft gezeten uitgegaan van leerjaren, terwijl het speciaal onderwijs uitgaat van

schooljaren. Het onderscheid in leerjaar en schooljaar is gemaakt omdat niet alle clusters van het speciaal onderwijs het onderwijs verdelen in leerjaren.

Het wetsvoorstel hanteerde abusievelijk zowel voor het primair onderwijs als het speciaal onderwijs het begrip 'schooljaar'. Voor het primair onderwijs is het dus logischer om uit te gaan van leerjaren. Dit wordt via deze nota van wijziging gecorrigeerd.

Technische wijziging n.a.v. wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim (onderdeel G, subonderdeel 1)

Dit is een technische wijziging (vernummering) naar aanleiding van het door de Tweede Kamer aangenomen wetsvoorstel Terugdringen schoolverzuim.²

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Judith Zs.C.M. Tielen

² Kamerstukken 2025/26, 36663, A.